

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felélős szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Mese az éhenhaló városról.

Doktorok gyülekezetének idején tán alkalmas időt is talál ez a történet, amely naív volta mellett is a lap élére tolokodik.

Szó van benne egy csomó beteg, nádszál gyerekről és néhány orvosról. A gyerekek sorvadtak, sorvadtak, a doktorok meg azon fontoskodtak, disputáltak, hogy mint lehetne a csenevész apróságokat erőre gyarapítani, az elszáradástól megmenteni. Vitakoztak, bölcselkedtek, latin szavakat mormogtak, iparkodtak egymást meggyőzni, hogy a gyermekeknek nem ez, hanem az a bajuk. Hogy ilyen orvosság és nem olyan napkura kell nekik. Az egyik fűrésztést ajánlt, a másik hideg borogatást. A harmadik ipecacoanot, a negyedik kinint, az ötödik rebarbarát. És nem tudtak semmiképp megállapodni.

Csak az az egy volt bizonyos, hogy a gyerekek valamennyien közös nyavalyában szenvednek. És fogyott az ajkukról a vér, az arcukról pedig a gyöngye hus.

Végre az egyik gyerek ezt nyávogta:
— Éhes vagyok!

A többi utána sirta:

— Igen, mi is éhcsék vagyunk!

Az orvosok fejében erre kigyuladt a

világosság. Megvan: a gyerekeknek enni kell adni. Világos Hiszen hosszú ideje alig ettek valamit. Igen enni, enni kell nekik, míg egészen össze nem esnek. S félben is hagyták az áldatlan, meddő vitakozást és ételért üzentek. S hozták az ételt: a párolgót, az izeset, a fűszeres illatut, az életet adót.

A gyermekek arca csillogott az örömtől, gyomrocskájuk előre kéljelt az étellek jövendő befogadásának érzéséről. A szájukat kerekre tátották, hogy annál hamarabb találja meg utját a drága, jó táplálék.

Akkor az orvosok újra vitába akaszkodtak. Az egyik azt mondta, hogy csak kicsi, apróbb adagokban kell nekik az edelét adni, különben megerőltetik az összezsugorodott gyomrukat. Az okosabb azt mondta: sőt ellenkezőleg, minél többet kell nekik egyszerre adni, hogy az elmaradt tápláló erőt minél hamarabb pótolják a testben. A még okosabb azt mondta: sem így, sem úgy. Valamint a természetben nincsen növény egyforma, ezeknek a gyerekeknek természetese az azonos. Az egyik a gyors és sok táplálékot kívánja, a másik a lassut és fokozatosat. Azért nem lehet egyenlően elbánni velük, hanem meg kell figyelni kinek-kinek a hajlandóságait s aszerint kell őket etetni. Persze, hogy ez csak széle-

sebbre vágta a vita utját. Helyes, mondta az első, de akkor a kicsinyeken és legvéznábbakon kell kezdeni, mert azok pusztulhatnak el leghamarabb. Tévedés, kartárs — mondta a társaság másik jelese — az ilyen kis, apró, vézna teremtetések szívósabbak, mint a nagyobbak és testesebbek. Ezek nagyobb hízást érzik a táplálkozásnak; tehát előbb ezeknek kell enni adni, részint keveset, részint gyorsan.

Az orvosok még tovább pazarolták, szaporították a szót és a tudományuk csillogó érveivel, szaktekintélyek tapasztalatainak kerekded elősorolásával iparkodtak egymást meggyőzni a táplálás azon módjának helyességéről, melyet kiki ajánlott.

Ezenközben a gyerekek éhenhaltak.

Ehez a meséhez tartozik egy újsághír. Ime:

Sok-sok esztendő óta kilincselnek a magyar városok a mindenkori kormányoknál segélyért. Azt kérik, hogy az állam, ha a helyette elvégzett sok munkáért nem fizet, legalább adjon segítséget.

A városoknak — egyenként — százezrekbe kerülnek ezek az állam helyett teljesítendő munkák, a városok tehát jogszerint követelhetik a kiadások visszatérítését. A követelések jogos voltát a mostani kormány is elismeri nem csak szóval, de egy — állítólag — készülő törvényjavaslatban is.

TÁRCA.

Érdekes dolgok

a baja-bátaszéki hídról.

Hogyan épült a hid? — Teherpróba. gyorspróba. A hidpillérek gránitkövei Ferenc Ferdinánd örökös bányából valók.

— A „Bajai Hirlap” tárcája. —

Három évtized lázas, lelkes munkájának eredményeként, megindult végre a baja-bátaszéki vasút és a ma még lombán döcögő kis lokomotív immár előhírnöke annak a közel jövőnek, mikor dűbörgő, rohanó vonatok fognak száguldaní egyik országrészről a másikba, a Nagy Alföldön egészen a magyar tengerpartig.

Hosszu időközön át húzódtott a hid megépítésének ügye, melyet állandóan sürgetett az Alföld és a Dunántul lakossága. A nagy mozgalom megindítóit, fáradhatatlan és önzetlen munkásait már el is felejtették a változott idők, melyeknek új nemzedéke új apostolokat vall a hid valóráváltónak . . .

Ám szólunk ezuttal inkább magáról a hídról.

Télen, midőn a Dunán a jégzajlás megindult és a gombos-erdődi vasuti kompp forgalmát be kellett szüntetni, vált kinössá a helyzet,

amennyiben a Duna mentén körülbelül 300 kilométer hosszban nem volt egyetlen hely, ahol akár vonattal, akár csak tengelyen is át lehetett volna kelni a vizen.

Azok a vidékek, melyek egyébként alig számbajövő rövid időn át érintkezhettek hajójáratok utján egymással s ahol épen az ut rövidsége és a közlekedés olcsósága igen élénk és közvetlenül tette a kereskedelmi érintkezést, a Duna jegének megjelenésével csak hosszú és költséges vasuti ut árán tarthatták fenn a forgalmat, amennyiben csak Budapestben vagy Ujvidéken át lehetett közlekedniök.

Széles körben keltett tehát általános érdeklődést, mikor 1907. június havában megkezdtek a hid pilléreinek alapozását.

A pillérek helyeinél erős szálfákból megfelelő állványt vertek a Duna medrébe s ezen állványon szerelték össze a vaslemezrel burkolt és vasbetonból való munkakamrákat, az úgynevezett caissonot.

Ez a pillérek méreteinek megfelelőleg egy 13 méter hosszú és 6 és fél méter széles, alsó részén nyitott, tehát buvárnaranghoz hasonló kamra, melyet erős vezetők csavarokkal és láncokkal lesüllyesztenek a vízbe.

A munkakamra meyczetének közepéből az úgynevezett leszálló-akna nyulik fel a víz színe fölé, melynek végét a légszilip zárja el. A légszilip tulajdonképen egy nagyobb vas-

lemez-szekerény, melyben több ember fér el és kettős ajtóval van ellátva, úgy, hogy be lehessen menni anélkül, hogy a munkakamrában és leszálló-aknában levő sűrített levegő kiszabadulhasson.

A munkakamra, a leszálló-akna és a légszilip ugyanis állandóan összekötötésben áll egy légszűrővel, melynek segítségével olyan légnymást állítanak azokban elő, hogy a munkakamrából a vizet kiszorítsa és a vízszlop nyomását ellensúlyozza.

Mialatt a munkakamrá a vízbe süllyesztették, azalatt arra a víz színe fölött állandóan építették a pillért, illetve annak alapozását, úgy, hogy tulajdonképen a kész pilleralap süllyed a víz alá.

Mikor a munkakamra már a meder fenekét érte, akkor leszállottak abba az úgynevezett caisson-munkások, akik a földet a kamra fenekéről kiemelték és a végnélküli csészés emelő (Paternoszter) segítségével a leszálló-aknán keresztül eltávolították.

A munkakamrára épített pilleralap nagy sullyal nyomta azt a földbe s mert a talajt állandóan lazítják s az utban levő földet eltávolítják, a munkakamra mindig mélyebbre és mélyebbre süllyed, míg a szükséges hordképes talajt el nem érik.

Mikor kellőleg biztosítva voltak afelől, hogy süllyedés már be nem állhat, akkor a munka-

Addig is azonban, míg ez a javaslat törvény lesz, pillanatnyi segélynek megszavazott az országgyűlés a városoknak két millió koronát.

Ezt a két milliót több, mint egy esztendőre próbálják már felosztani. Sehogy se sikerült. A városok pedig várnak, várnak türelmen és — mert ebből a pénzből a legtöbb város a tisztviselőinek fizetését akarja megjavítani — a tisztviselők nyomorognak, de remélnék.

Néhány hét előtt végre jelentette a »Városok Lapja«, hogy jön a két millió. Már a »belügyben« felosztották — papíron; most a pénzügyminiszter is küldi a pénzt.

Ma aztán a »Városok Lapja« új értesítést közöl. Ebből az értesítésből megtudjuk a városok, hogy a két millió még mindig csak papíron van meg és még nagyon sokáig kell várniuk a városoknak, míg a két milliót köztük felosztják.

A »Városok Lapja«-nak feltűnt cikke így szól:

A multkoriban jelentettük, hogy a belügyminisztériumban már megállapodtak a városoknak szánt két millió korona felosztásának módjára néve. Igen ám, de a pénzügyminisztérium nem tette magáévá a belügyminiszter elvi álláspontját s miként a legilletékesebb helyről értesültünk, oly nagy az ellentét a két miniszter álláspontja között, hogy egyhamarjában ezt aligha sikerül összeegyeztetni. Most folyik az egyes szakminisztériumok 1910. évi költségelőkészítésének az összeállítása. Ennek kapcsán szövegnyegre került a városok segélyezése s a segélyösszeg felosztásának a módzata is. A két miniszter szakemberei között azonban nemcsak megegyezés nem jöhetett létre, hanem oly ellentétes álláspontokat foglaltak el, hogy a felosztás kérdését kénytelenek voltak kikapcsolni és arra az időre halasztani, amikor az állami költségvetés összeállításával már elkészültek, ami pedig a nyrt információk szerint, csak szeptember közepére tehető. Így a két millió korona mikénti felosztásának a kérdését megtárgyaló miniszteri anket, amelyről már említett tettünk, csak szeptember közepén fog összeülni. Nem állítunk határozottan, de az az impresszió, hogy a belügyminisztérium azon elvi álláspontjával szemben, hogy a városok az állami teendők ellátására fordított költségeik arányában részesítésének a kárpótálás összegéből — a pénzügyminiszter álláspontja az, hogy a tényleges szükség szerint adják az egyes városoknak a segélyösszeget, vagyis, hogy a részesedés kulcsával legfőképp a pótlódó százalék a tekintendő.

A t. közgyűlésből.

— Jövähagyták az iskolaállamosítást. —
— Egy mellözött hitfelekezést. — Baja helyőrségi állomás lesz. —

Tendkívüli közgyűlést tartott péntek délelőtt a törvényhatósági bizottság. A közgyűlés külső képnék jellemzésére csak annyit kell mondannunk, hogy 40 percig tartott, 13 mondott tizenhárom bizottsági tag ült a padokban és a 14 pontból álló érdekes és részben nagyfontosságú tárgysorozat lelélekeltül ledarálása alatt egyetleneget felszólalás sem hangzott el. Több ízben kifogásoltuk már azt az újabb gyakorlatot, hogy délelőtt tartják a közgyűléseket. Lehet, hogy egyeseknek így kényelmesebb, a törvényhatósági bizottsági tagok zömének azonban nem, mert kereskedő, iparos, hivatalnok és lateiner fontos napi teendőivel van délelőttönként elfoglalva. Így természetesen gyakran megeshetik, hogy 10 szál ember dönt a várost érdekelt jelentős ügyekben és ez talán mégsem helyes.

Tíz óra után nyitotta meg *Ambrovoics* Lajos dr. főispán a közgyűlést. Első pont az iskolák államosítási szerződésének belügyminiszteri jóváhagyása volt. Ennek kapcsán nagyon is helyénvaló lett volna, ha némi tájékoztatással szolgált volna arra néve is, mikor történik az átétel.

Megalakították aztán az állami iskolák gondnokságát. Elnök lett *Hegedűs* polgármester, alelnök *Scherer* Sándor igazgató. Tíz tagot a főispán nevezett ki és pedig dr. *Werner* Adolfot, *Szekely* Károlyt, *Drescher* Gyulát, dr. *Rajk* Aladárt, *Heller* Richárdot, *Mikolics* Ignácot, *Müller* Józsefet, dr. *Nyiraty* Jánost. Választott tagjai lettek pedig a gondnokságnak: *Major* Károly, *Meskö* László, dr. *Valentin* Emil, *Csérnay* Imre, *Bajai* Péter, dr. *Fehér* Lőrinc, dr. *Fehér* János, *Drescher* Béla, *Makray* László és *Erdélyi* Gyula. Nagyon csodálkozunk azonban azon a véletlen tévedésen, (vagy talán nem is tévedés?) hogy a tanfőfiak közül csakis a zsidó iskolák igazgatóságáról feledeztek meg. Ilyen fatális véletleneknek persze nem szabadna előfordulniuk, mert akadhatnak esetleg naiv lelkek, kik — isten mént — szándékossgat, semmibevevését és sértő mellőzést magyaráznának bele ebbe a kis kellemetlen botlásba.

Elhatározták aztán még szép csendben, hogy

a díjnoki fizetéséknél előálló többletet a népiszkolai könyvtáralapból fedezik (mire is nem jó a könyvtáralap!), hogy a közűléseket a *Lucenbacher* cégéről szerzik be és a nyugdíjalapból előlekezik rá a fedezetet. Elhatározták továbbá, hogy egy új tanítóelő állást szerveznek és azt egyelőre ideiglenesen mindjárt is be töltik. Hogy pedig némi komikum is vegyüljön a közigazgatás szürke miliójába, kimondta a közgyűlés, hogy a *Bárany* istállóit addig nem bontják le, míg fel nem szőlítják előbb *Polgár* igazgatót, hogy nyilatkozzék, fölépíti-e tavaszra a szinkort. Ez a határozat kétségteletlenül a hét legjobb vice.

Kiemelkedő tárgya volt a közgyűlésnek *Meskö* László tanácsnoknak a hadügyi miniszterhez intézett felterjesztése. Meggyőző érveléssel, találó okfejtéssel és alapos tanulmányra valló szakbeli jártassággal fejti ki ebben a munkában *Meskö* tanácsnok azokat a geográfiai, hadászati és műszaki szempontokat, melyek minden tekintetben alkalmassá teszik *Baját* arra, hogy falai közt gyalogságot és műszaki csapatokat szállásoljon el a hadügyi vezetőség.

Kiemelkedő örömmel tette magáévá ezt a szép fölterjesztést és fölkererte *Ambrovoics* főispánt és *Rajk* képviselőt, hogy a kormánytól ez ügyben közbenjárjanak.

Néhány jelentéktelenebb tárgy elintézése után bezárta az előnlők főispán a közgyűlést és az időközben 14 főre szaporodott tásaság szép csendben, a jó és gyors munka felemelő tudatával távozott.

Innen-onnan.

Bajazsentistván hetivásárt kapott, ami egymagában nagyon szürke esemény, teljesen jelentéktelen dolog, de a semmibevevések egymásutánjában, a lekicsinylések és mellőzések hosszú sorozatában mindeneset oly jellemző tünet, amely mellett minden megjegyzés nélkül el nem haladhatunk. Elvégre is nem lehet mindent lenyelni, mindenhez nyagokat hallgatni, nem lehet minden pofont mosollyal fogadni és türelmes alázattal a másik orcákat is odakínálni, nem lehet véresen komoly dolgokat egy kézlegyintéssel elintézni.

kamrá és a pilléralapon keresztül felszálló-aknát is kitöltötték betonnal, úgy, hogy egy szilárd, egész képzett s erre ráfalazták a vízből kiemelkedő pillért.

A *Baja*—bátaszéki Dunahid egyik pillérjénél a víz 13 méter mély volt és a munkámrát a meder feke alá még körülbelül 15 méter mélyre süllyesztették, míg a hordképes talajt elérték.

Ilyen mélységben, hol a levegőt már majdnem három atmoszféra nyomással kellett a munkakamrába beszorítani, hogy a vizet onnan távolítsa, a munkások szervezete nagyon igénybe volt véve és rövid időközönben fel kellett őket váltani.

Nagyon vigyáztak, hogy a munkások ezen nagy légnomás alatt álló térből hirtelen ne jöhessenek ki a szabad levegőre, hanem fokozatosan történjek az átmenet, amit úgy értek el, hogy mikor az aknában levő létrán felmentek a légszilipbe, az akna nyílását elzárták s a légszilipből lassan kieresztették a sűrített levegőt, míg végre egyenlő lett a nyomás a külső levegővel. Ha ez az átmeneti idő nem volt elegendő hosszú arra, hogy az emberi test részeibe mintegy belesajtot levegő-atómok eltávolodhassanak, akkor a munkások kinn a szabad levegőn nagy fájdalmakat érezték, amelyen maszirozás által igyekeztek segíteni.

Ily caisson-munkára csakis orvos által megvizsgált, erős szervezetű embereket alkalmaznak, mert volt rá eset, hogy szívbjavos embert

holtan hoztak ki a munkakamrából. Érdekes megemlíteni, hogy erős szervezetű, de iszások emberek sokkal kevésbé bírják ki a légnomás-változást, sőt időleges alkohologyaszítás után is már sokkal kevésbé ellentálló a szervezet. Ezért a hétéltő napokon alig a fele a caisson-munkásoknak mert lemenni a munkakamrába.

Míg a hidpillérek alapozása és falazása folyt, azalatt már utnak indították a m. kir. államasutakat gépgyárából a hid vaszerkezeteinek részeit.

A hid vasanyagát a diósgyőri és zölombenzóni m. kir. vas- és acélgár szállította, melyet a m. kir. államasutak gépgyára hidépítési osztályában dolgoztak fel és állították össze.

Az egyes alkatrészeket is pontosan, rajz szerint kidolgozták, a kisebb részeket mindjárt véglegesen összeszegecselték, a nagyobbakat azonban csak csavarral fűzték össze, mikor egy-egy hidnyílás vaszerkezetét összeállították. Ezután pontosan megjelölték, megszámozták az összerakandó részeket és ismét szétszedve szállították el azokat.

A végleges szerelésnél a fűzőcsavarokat izzó állapotban bevett szegecsekkel cserélték fel.

Mikor a szerelés elkészült, következett a terhelési próba. A hidnyílások közepe alatt levő állványokon helyezték el a megfigyelő műszereket és ugyanilyeneket alkalmaztak a pilléreken is. Ekkor három mozdonyból és teljesen megrakott teherkocsikból álló vonatot

toltak az egyik nyílásra és pontosan megállapították, hogy a behajlás nagysága nem nagyobb-e, mint amennyi számítás alapján megállapították, vagyis a muló behajlás a 100 méter nyílás szerkezeteknél nem több-e 29 milliméternél, továbbá, hogy a pilléreknél nem mutatkozik-e sűppedés. Ezt a próbát természetesen minden nyílásnál megejtették.

Ezen ugynevezett nyugvó terhelés után következett a gyorspróba, mely abból állt, hogy az említett vonat a megengedett legnagyobb sebességgel haladt át a hidon. Ekkor ismét megvizsgálták a hidnak behajlását, mely ilyenkor rendszerint nagyobb, mint a nyugvó terhelésnél.

A hid 550 méter hosszú és hét nyílású, melyek közül négy nyílást 100 méter feszítávolságu, parabolikus ivezetű, ráctartó hidal áll, míg a többi három egyenes.

Említésre érdemes, hogy a hidpillérek gránitkőveit *Ferenc Ferdinánd* trónörökös konopisti bányája szállította; a trachit és mészkő a dunabogdányi és csillaghegyi bányákból került ki.

Az alapokban 10.000 köbméter betont használtak fel, melyet beocsini portland cementből és a Dunából kiemelt kavicsból és homokból készítettek.

A hid a technika mai előrehaladottságának megfelelőleg a legmodernebből van szerkesztve s mint vasuti hid eddig a legnagyobb »támközt« Magyarországon.

Hónapokkal ezelőtt történt, hogy megmozdult a kis Bajaszentistván és azzal a kéréssel fordult a miniszteriumhoz, engedélyezzen neki hetivásárt. Emberemlékezet óta nem volt ilyen, hiányát sem érezte, mert ipari és kereskedelmi forgalma és gazdasági élete oly szoros szervei kapcsolatban van a mi városunkkal, hogy csak a közgazdaságban önálló egész, de egész gazdasági berendezkedésében egyik külvárosa Bajának. Mi vagyunk a fogyasztója és a bevásárlási forrása, a mi piacunkon értékesíti a terményeit és fedezi a szükségleteit, lakossága pedig szinte velünk együtt él, használja és élvez városi voltunknak, intézményeinknek minden hasznát anélkül, hogy annak terheiben részesednék.

Értjük és természetesen találjuk Bajaszentistván képviselőtestületnek azt a törekvést, hogy hetivásárt akar, községi fejlesztési kívánja és függetleníteni óhajta. Néhány kereskedőnek és termelőnek fontos érdeke ez, a lakosság zömének azonban semmi esetre sem. Ezért tartottuk és tartjuk ma is szükségletnek és Bajára károsnak a miniszteriumnak azt a határozatot, mely Bajaszentistván hetivásárt engedélyezett.

Sérlemes és káros nekünk ezen miniszteri engedély. Megkérdeték ugyan formailag bennünket, nincs-e ellene komoly kifogásunk, de tiltakozásunk semmibe sem vették. Nem magyarázó, elszigetelt jelenség érdekeinknek ez a teljes negligálás. Megszoktuk már egy idő óta, hogy kérelmeinket elutasítják, méltányos kívánságainkat figyelembe nem veszik és nemcsak nem támogatnak bennünket, de megfosztanak bennünket jogoktól és intézményektől.

A bajaszentistváni hetivásár is egyik tünete ennek a szomorú folyamatnak. Egmagában jelentéktelen, de az események láncolatában újabb jelenség, mely gondolkodóba ejt, mert hangosan bizonyít azon panasz mellett, hogy a visszafejtés lejtőjén veszedelmesen esünk lefelé.

* * *

Négyhetes nyári színészeszen után igazán szomorúan kell megállapítanunk, hogy rendezetlenebb, bizonytalanabb és kilitástalanabb a bajai színészet jövője, mint valaha. A tanács jóvoltából megkísérelte egy vállalkozó szellemű színigazgató, hogy otthont teremtsen nálunk a nyári színészetnek, de oly csunya kudarcra, oly hatalmas művészet és anyagi csodálattal végződött ez a kísérlet, hogy jó időre nyakát szegte minden ilyen vállalkozásnak. Világosan áll immáron a tanács előtt is, amit mi kezdettől fogva hirdettünk, hogy nincs nálunk jogosultsága a nyári Tháliának. Ez egyszer más kárán tanult a tanács és bármennyire sajnáltuk is Polgár igazgatót, némi elégtétellel láttuk ennek a kísérletnek fiasokját. E szegénytelen bukás után ismét főszakadatok a helyi színészet régi sebei, melyek most már igazán oly égetőek és oly elhanyagoltak, hogy alapos és gyökeres orvoslásra szorulnak. Ha nem akarja teljesen tönkretenni a tanács a bajai színészet jóhírért és jövőjét, ha szabadulni akar attól a súlyos vádtól, mely mind hangosabban fordul feléje, hogy nincs energiája, nincs bátorsága és nincs kezdeményező ereje ahhoz, hogy ezt az évtizedes kérdést egy erőteljes elhatározással lépésel emelje ki a tepszedsből, úgy ütött a cselekvés tizenkettő órája. Ezt a cselekvést pedig nem lehet megkezdni oly tréfás módon, mint ahogy a pénteki közgyűlés közérdeklőségre elkövette. Végtelen komikum vigyorog ki abból a határozatból, amely elrendeli, hogy a történet után még hivatalosan is kérdezze meg a tanács Polgártól, hajlandó-e fölépíteni a tavaszra a szinkört.

E határozat után joggal emelhetők azt a vádat, hogy a város háza a mai szegénytelen nyomorúságos színeszeti viszonyok közt sem gondolnak még komolyan arra, hogy révbe juttassák végre a színházépítés ügyét.

Meddig szándékoznak még visszaélni a közönség türelmével? Sokáig már nem lehet!

H I R E K.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Baja város törvényhatóságának közigazgatási bizottsága kedden, szeptember 7-én reggel 9 órakor tartja szeptemberhavi ülését, melyen *Ambrosovics* Lajos dr. főispán fog elnökölni.

— **Nyári hivatalos órák a városban.** Szeptember 1-én rendszerint véget ér a nyári munkaszünet a városban, mely abból áll, hogy nyáron át csak a délelőtti órákban funkcionál a hivatalos szervezet. Az idén azonban kivétel esztendő van. A polgármester úgy rendelte, hogy a nyári szünet ezáltal szeptember 15-éig tartson. Ezalatt az idő alatt tehát csak 8—11-ig tartanak a hivatalos órák.

— **Beiratkozás a főgimnáziumban.** Aug. 31-én voltak a javító-, pótló-, főlvételi és magánvizsgálatok. Szeptember három első napján történt a beiratkozás. Az idén is ép úgy, mint a múlt évben csak 293 tanuló iratkozott be. Tehát a hid megnyitáshoz kötött menyének a gimnáziumi beiratkozásnál sem váltak valóra. Szeptember 4-én volt az ünnepélyes „Veni Sancte”, midőn a szent misét Werner Adolf főgimnáziumi igazgató celebrálta Bárdos József dr., Magyarász Ferenc és Szekeres Fábán főgimn. tanárok segítségével mellett. Utána történt meg a törvényolvasás és osztályrendezés. Hétfőn kezdődnek meg a rendes előadások.

— **Eljegyzés.** *Lischeron* F. József törökkanizsai kir. járásbírósi tisztviselő eljegyezte *Drégely* Blankát, néh. Drégely Ferenc volt bajai járásbírósi telekkönyvezető leányát Baján.

— **Sipos Imre redívus.** Baján még élénken emlékezhetnek *Sipos* (Bokor) Oszkár nevére, ki néhány hónappal ezelőtt mint nyelvmester és mint egyik helybeli lap munkatársa végigpompolta az egész várost. Mikor ugyanis mint nyelvmester és ugys mint újságíró eljártotta kisdéd jatekait, akkor mint erkölcsebíró lépett fel, hozzáfogott közéleti tisztogatásaihoz. — Ezzel a tisztogatással megint kipuolt egy tucat bajai polgár zsebéből egy csomó huszkonarost. Bokor azóta folytatta szelhamkodásait. Legutóbb Esztergomban szerepelt, most azonban az újságíró cím helyett előkelőbbet választott. Mint báró Podmaniczky Pál járt-ek a primári város utcán. Segítőtársa is volt neki, valami Csálary Erzsébet nevű rovvott multu hölgy, akinek közreműködésével becapott egy sereg esztergomi jómódú polgárt. Az egyik esztergomi áldozat nemrég olvasta *A csabó Budapest* című könyvet, amelyben Sipos-Bokor gazdasági meg vannak örökítve s így jött rá, hogy az esztergomi Podmaniczky báró se lehet más, mint a furfangos Bokor. De amikor rájött, a szelhamos is gyanut fogott és a barátánjével együtt elliant. Az esztergomi rendőrség táviratban értesítette az összes rendőrhatalóságokat s a bajai rendőrséget a család pár szökéséről. Baján azt hiszik, hogy Bokor nem is gazember, hanem bolond s beszámíthatatlan állapotban csalja végig az országot.

— **Az újvidéki zsidóság ünnepe.** Pap Ignác dr. újvidéki főbírája szeptember 8-án ünnepli újvidéki rabbiágának huszonnyolcadik évfordulóját. Az újvidéki zsidóság fényes ünnepséget tart az újvidéki zsidótemplomban, ahol az ünnepi beszédet Singer Bernát dr., a szabadkai főbírája fogja tartani.

— **Merénylet a halas—regőcel vonat ellen?** Az elmúlt héten a Halas felől érkező vicinális majd fél napi késéssel érkezett Almásra. A vizsgálat kiderítette, hogy a késés okát a

terézhalmi állomás bejárójánál elhelyezett dinamit-durrantótyuk ellopása alkalmával okozott vágány-rongálás képezte. A tetteseket Mészáros József és István jánosalmi suhancok személyében a csendőrség kinyomozta s ellenük az ügyésznél a felejtetést megtegte.

— **A bajai Türr-muzeum.** *Gonda* Béla miniszteri tanácsos, a bajai születésű, negyvenévi Türr tábornok intímusa és *Hegedűs* Aladár polgármester közt a bajai Türr-muzeum létesítése megállapodás történt. A muzeumot a városi székházban állítják föl s itt helyezik el Türr István fegyvereit, kintüntetéseit, az olasz szabadságharcban viselt egyenruháját és 50.000 korona értékű emlékiratait. Az itt időző Pisoniné Türr Stefánia megcáfolta az édesatyja emlékirataival kapcsolatban a magyar és olasz lapokban megjelent névszer híreszteléseket és a maga részéről bőkezűséggel ajánlta föl boldog emlékt édesatyja ereklyéit.

— **A sportegylet és a öllövész-társulat házi ügyel.** Olvasdink közül egy-kettő, aki a helybeli sportéletet figyelemmel kíséri, levélben kérdést intéz hozzánk, miért nem találja meg az olvasó a Bajai Hirlapban a sportegylet és a lökért egyik-másik eseményét, „holott a Bajai Hirlap egyébként mindent megír, ami közérdeku és érdekes.” — Válaszunk, álláspontunk a hozzánk intézett apostrofára, magában a kérdésben rejlik. Mi megírunk mindent, ami közérdeku és érdekes. Sőt utána járunk mindennek, amire a közönség kíváncsi. Amiből következik, hogy a sportegylet házi ügyeit nem tartjuk annyira fontosnak, hogy utánuk járjunk. Régi gyakorlat, hogy az egyesületeknek a publicitást írték érdekel bíró vezetősége megkéri a sajtót házi dolgainak a megírására. Ez úgy történik, hogy az elnök vagy a titkár kommunikál kiud az összes lapoknak és a szerkesztőségek csupa előzékenységből közlik is azokat. A mi címünkre sem a lökérti titkár, sem a sportegylet egyébként szerelőt agilis elnöke tudósítást küldeni nem szokott. Ez az oka, hogy mi az ő, egyébként nem is közérdeku házi szereplésükről egyáltalán nem veszünk tudomást.

— **Adófelszámolások.** Az egyenesadó felszámolási bizottság az adókövető bizottság határozatai ellen beadott felszámolások tárgyalását folyó évi szeptember hó 6-án kezdi meg Zomborban, a következők rendben: újvidéki, titeli, hódásági, zentai, topolyai, *bajai*, kulai, óbecsei, palánkai, szabadkai és a zombori adóhivatali kerülethez tartozó községek. A tárgyalást mindennap reggel 8-tól délután 1-ig a zombori pénzügyigazgatóság 6. számú termében tartják.

— **Pénzküldemény nagygyakorlaton levő katonáknak.** A nagygyakorlaton résztvevő katonáknak hozzátartozóik gyakran küldenek kisebb-nagyobb pénzküldeményt. Arra való tekintettel, hogy a gyakorlatotól csapatok sokszor kisebb községeken vonulnak át, melyeknek postahatalosa több pénzküldemény kifizetésére legelőször nem rendelkezik elegendő pénzányaggal, a közös hadügyminiszterium arra figyelmezteti a községeket, hogy az ilyen pénzküldeményt ne postautalvány vagy csekk útján, hanem pénzeslevélben vagy más rendelkezésre álló módon köldjék el.

— **Tifusz Jánosalmán.** Jánosalmánról jelenté tudósítók: A községben a rossz ivóvíz miatt a tifusz járványszerűleg lépett fel. Eddig egy 18 éves leány halt meg és tizen súlyos betegen fekszenek lakásukon. Jánosalmán nagy rémület kelt a járvány, mert sem a betegek elkülönítésére, sem a fertőző kutak betömésére nem gondolt senki.

— **Hangverseny a Nemzetiben.**

Ifj. Jónás Laci hírneves bonyhádi zenekara, mely a hid megnyitása alkalmából tegnap Bátaszéken tartott banketten játszott a jelen voltak igaz gyönyörűségére, ma, vasárnap, továbbá hétfőn és kedden *Deutsch* M. Mátyás Nemzeti Szállójának kávéházában fog hangversenyezni. A zenekedvelő intelligens közönség kiváló élvezetet találhat ebben a hangversenyben.

— **Közigazgatási tanácskozás a titeli hid ügyében.** A dunai hajózási társaságok — mint levelezők írja — a pénzügyminiszternél a titeli kincstári hajóhid nyitása körül bizonyos módosítást kértek. Ennek tárgya a sárol Bács-Bodrog vármegye képviselőiben bajai Vojnits István alispán, a kincstár képviselőiben Popp György miniszteri tanácsos, zombori pénzügyigazgató, mint szakértő pedig Szatankovich György főnének, a zombori államépítészeti hivatal főnöke jelent meg. Torontál vármegye, valamint az összes hajózási társaság is képviselve voltak.

— **Istóczy házal.** Istóczy Győző, a nevezetes antiszemita agitátor, akinek nevétől valamikor, hangos volt az ország, most Szegeden van. Ő is a katolikus nagygyűlésre utazott a tiszpart városba, de nem azért, hogy beleszóljon az agitációs munkába, hanem azért, hogy az összegyűlt katolikus embereknek a majd ezután megjelenő könyvét árulja. — Istóczy, a hajdani népzévező, most megtört, kcpott, szomorú ember, ki nagyon rá van szorulva, hogy az emberek az ő könyvéből ismerjék meg a magyar nemzetet megillető helyet az európai népekaláiban.

— **A „Magyar Nemzet Szent Antal Temploma” Budapest.** Nagyaranyu mozgalmat kezdett a »Pádai Szent Antaltól Nevezett Zuglói Kápolnaegyesület», mely a Magyar Nemzet Szent Antal Templomának Budapestben leendő felépítését tűzte ki céljál. Hazánkban annyi tisztelője van Szent Antalnak, oly sokan fordulnak bizalommal a nagy Szenthez, hogy szinte a nagy tisztelet mellett hiányzott a tiszteletre féltalán templom. A legtöbb állam katolikusai építettek már templomot fővárosukban Szent Antal tiszteletére s azonkívül Pádában, a híres Szent Antal bazilikában is egy-egy kápolnát a különböző államok katolikus híveinek nemzeti adakozásából restauráltak. A magyarországi katolikus adományai is ide vándoroltak eddig, azonban az ezen pénzből fényesen restaurált kápolna az osztrák nemzet kápolnája nevet viseli. Méltán megérdemli tehát a támogatást azaz eszme, hogy a nagy Szent Antal tisztelethez méltóan a magyar katolikus világ felőléből, nemzeti közadakozásból itt az ország fővárosában épüljön fel a »Magyar Nemzet Szent Antal Temploma». A mozgalmat megindító »Pádai Szent Antaltól Nevezett Zuglói Kápolnaegyesület», melynek fővédőke Vasváry Kólos bírnok hercegprímás, 5 év óta munkálkodik a siker érdekében s most a m. kir. belügyminiszterintézet országos gyűjtésre kapott engedélyt. Az adományokat a »Pádai Szent Antaltól Nevezett Zuglói kápolnaegyesület» — Budapest Zugló» címre kell küldeni.

— **Kleptománia.** Többszöri lopás miatt büntetett előéletű csavargó állt tegnap a rendőrség, a főkapitány előtt.

— Volt-e már büntetve? — kérdi a kapitány?

— Igenis.

— Mikor?

— 1903-ban lopásért.

— Többször nem?

— Igen. 1905-ben kétszer.

— Hát még mikor?

— 1907-ben ugyancsak lopásért.

A kapitány győzködésbe veszi s mikor a csavargó kiakarja vezetettint, amaz könyörögve fordul a kapitányhoz:

— Kapitány ur, egy alázatos kéréssem van.

— Mi az — kérdi a kapitány szigorúan.

— Sziveskedjen megvizsgáltatni, hogy vajjon nem szenvedek-e kleptomániában...

— **A Coronas szivar és szivaroka.** Hirt adtnak arról, hogy új beföldi különlegesség, ugynevezett »Coronas» szivarok és cigarettákat bocsátott az állam forgalomba. A zombori pénzügyigazgatóság most közli, hogy az új különlegesség, amely eddig csak Budapestben és Pozsonyban volt forgalomban, máti kezdve Bács megyében is kapható a különlegességű dohányjárásnál. A Coronas szivar darabja 70 fillér, tíz darab (faládban) 7 kor. A Coronas szivaroka száz darab (fémszelencében) 12 korona. A Coronas különlegességű egyidejűleg forgalomba került különlegességű szivargyűjtemény, kilencven darab (dobozban) 20 korona, ugyanez cigarettában hatvanöt darab 5 korona.

Nyilttér.*)

Évszázadok óta ismert

MATTONI FELE

GISSHÜBLER

természetes ásványvíz

SÁVANYUVÍZ

segítő gyógyító tényező

Karlsbad, Marienbad,
Franzensbad stb.
kuráknál; mindig
főnyesen bevált.

A dugó egészén

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Bajai kabaré.

Conférencier: Krónikás.

A mult napokban megint kellemes meglepetésben volt részem. A terrazon útvé, éppen a közigazgatási bizottság üléséről szóló tudósítást olvastam, mikor egyszerre csak jól ismert hang üdvözöl. Hátrafordulok, hát: Mr. Plumpudding volt, aki ezuttal közigazgatási viszonyaink tanulmányozására érkezett Bajára.

— No, mi újság van a lapokban? Kérdezte kiváló barátom, nála ritkán tapasztalható derült hangon.

— Bizony, Mr. Plumpudding, ez alkalommal, sajnos, nem újsághalokhat Önnek örömhíreket, mint ahogy azt tenni szeretném, mert helyi sajtónk igen sok elszomorító adatról számol be közigazgatási bizottságnak üléséről szóló tudósításában. S így Ön most az egyszerű nem a legjobb impressziókkal fog távozni Bajáról.

— Halljuk hát azokat az elszomorító tudósításokat, szolt Mr. Plumpudding mosolyogva.

— Ha úgy óhajta, majd szépszerint idézem az egyes kitételeket, Először is:

— Sajnálattal tapasztaltotok, miszerint a mult hónapban a halálozások száma túlhaladta a születések számát.

— Ugy-e bár, ez szomorú statisztika?

— Már mért volna szomorú? Kérdezte jeles barátom csodálkozva. Ha megmondjuk, hogy minden születési esetből előbb-utóbb okvetlen haláleset lesz és ama születések fölött, melyeknek a statisztika ma örül, bizonyos idő múlva okvetlen szomorokodni fog, teljesen közömbös az, hogy meghaladják-e a halálesetek a születések számát, vagy sem, mert hisz végeredményépp minden születésnek halál a vége.

— De, hisz eszerint...

— Semmi de; a halál ellen nincs appelláta. Halljuk tehát a többi, szolt barátom ellentmondást nem tűrő hangon.

— Jól van, ha úgy tetszik, folytatom.

— Kifogásoltotok, hogy a fogyatékos öntözés folytán óriási a por, mely körülmény lakosságunk egészségére fölülte ártalmas.

— A porra szükség van, szolt Mr. Plumpudding határozottan.

— Bocsásson meg, de ezt már igazán nem értem. Elismerem, hogy szükség volt a koalícióra, hogy szükség volt a dalai Láma megfélemlésére és a baja —bátaszéki vasut virtuális tételére, de különösen az utóbbira, mert ezek szerint a leglassabban cammogó tehervonat is bebeszélheti magának, hogy ő óránkénti 60 kilométeres sebességgel szágúld tova a hidon, miután a 15 kilométeres pálya 40 kilométernek van felvéve a menetrendben, de azt nem látom be, hogy mért van szükség a porra, amely oly közeli rokonságban van a piszokkal?

— A porra azért van szükség, mert ha nincs por, nincs tódvővés, ha nincs tódvővés, nincs szanatorium-egylet s ha nincs szanatorium-egylet, akkor nincsen szanatorium-bál és a lőkertben nincsen cabaret. Szanatorium-bál és lőkerti cabaret nélkül pedig Baja társadalmi életét elsem tudnánk képzeln. Másként áll azonban a dolog a belső pórál, az u. n. uraságotól levettelt vagy levert pórál, mi a lakásokból sópörnek ki. Ez már inkább szemét, mint por, amire nincsen szükség. Sem politikai, sem társadalmi szempontból. És a rendőrhatalóságok

jól teszik, ha a porruha kirázását bűncselekmények módjára üldözik, mert ha például valahol kifosztanak egy boltot, a rendőrhatalóságok rögtön tisztán látnak és azonnal konstataják, hogy ott batörök garázdálkodtak. Még ahol porruhát ráznak ki, ott egyáltalán nem látnak semmit, mert por hintenek a szemükbe. Ez pedig a hatóság el nem tűrheti. Sőt tovább kellene menni ezen elv megvalósításában. Ki kellene függeszteni a vasuti átjárónál a »Vigyázz, ha jön a vonat!» figyelmeztetés mellé azt az intést is, hogy »Ne rázd a rongyot!» Hadd lássák az idegenek, hogy ez épp oly veszélyes, mint az ablakon való kihajlás.

— Helyes, Mr. Plumpudding, de a poron kívül van még egyéb is, ami sokkal könnyebben nélkülözhető.

— Halljuk tehát Mr. Krónikás.

— Panaszoltotok, hogy az élelmiszer-üzorla folytán előállott piaci drágaság nyomozástól nehezedik városunk közönségére, utasítatik a tanács, hogy ennek enyhítésére terjeszsen sürgős javaslatot a közgyűlés elé.

— Ami azonban fölösleges, mert a piaci drágaságra is szükség van, szolt barátom.

— No már arra igazán kíváncsi vagyok, hogy mire jó a piaci drágaság?

— Ugyanarra, amire a por, vagyis ez is társadalmi szempontokból nélkülözhetetlen. — Mert ha nincsen piaci drágaság, illetve élelmiszer-üzorla, akkor nincsen nyomor, nincsenek szegény emberek és éhez gyermekek; ha pedig nincsenek szegény emberek és éhez gyermekek, akkor nincsen jótékonydeu léányegyesület és nincsenek nőgyógyekek, ha pedig ezek nincsenek, akkor nincsenek léánygyeleti szurok, nőgyeleti mulatságok és nem lenne a lőkertben cabaret.

— Rendben van, Mr. Plumpudding. A konkrét, mákedvelő előadások, de főleg a lőkerti cabaret nagy fontosságát beismerem. Gyerünk tovább.

— Több oldalról panasztoltotok, hogy rakoncátlan, illetve züllött gyermekek a magánvagyonot közpédának tekintvén, a házak falait letördelek, bemocsokják és megrongálják. Nos, mit szol ehhez?

— Azt hiszem, erre már az előbb megfeleltem, mert a rakoncátlan gyermekekre épp oly szükség van, mint a porra, illetve a piaci drágaságra; ha ugyanis nincsenek rakoncátlan, illetve züllött gyermekek, nincsen gyermekvédeli-ígla s ha nincsen gyermekvédeli-ígla, akkor nincsen gyermek-nap és nincsen gyermekvédeli-ígla-bazár és végül ami a fő, a lőkertben ismét nem lenne cabaret, ami nagy csapás lenne a városra. Folytassa tehát, Mr. Krónikás.

— Nehezményeztetetok, hogy a piaci közönségünknek ama visszatetsző szokás kapott lábra, miszerint a vásárlók ujjaitak mártvány bele a tejeles és mézes fazekakba, végigszopogtják a közfogyasztásra szánt élelmiszereket, mely körülmény épp oly ártalmas, mint undorító.

— Mindenekelőtt két momentumra hívom fel figyelmét, Mr. Krónikás.

Elő sorban arra, hogy a kóstolgatás még nem kapott »lábra», mert ez esetben az illető levők már a lábaikat mártogatnak bele a tejfelbe és mézbe; másodsorban pedig nem szabad megfélekednünk arról, hogy Magyarország egy tejelel és mézzel folyó Kanaán. Ott tehát, ahol a tej, illetve tejelel és méz folyik, örülhetnek, hogy a piaci közönség csupán az ujját mártja bele a tejfelbe és mézbe, ahelyett, hogy lábúrdít venne bennük.

— Helyes, Mr. Plumpudding, de van ennél még nagyobb hiba is. Nevezetesen:

— Sajnálattal észleltetok, hogy a mult hónapban szokatlan lassan folytak be az egyenes adók és még ennél is lassabban folytak ártézi kutaik.

— Erre feleljen Mr. Plumpudding!

— Erre is az a válaszom, amit az imént mondtam, hogy Önök magyarok a világ legtelhetlenebb teremtséi.

— Miért?

— Mert olyan országban, ahol tej és méz folyik, szerénytelenség megkívánni azt is, hogy még az egyenes adók és ártézi kutaik is jól folyjanak! Vagy talán nincs igazam?

S ezzel autójára kapva úgy elvágatott, hogy még a porát sem láttam.

Nagy

urasági HÁZAT, a
szükséges mellékhe-

lyiségekkel, acetilen világítással,
italmérési joggal, a ház mellett levő
4 hold szőlővel, továbbá a város-
erdő-dűlőben a lökért mögött levő
9 hold 1064 □-öl szőlőt, jókarban,
fele modern, 5 éves ültetés, nagy
présház és vincellérakással, végül a
vranysói dűlőbe levő 10 hold 936
□-öl modern rendszerben ültetett
szőlőt vincellérakással

a tulajdonos eladja.

Részletes feltételek:

Kossuth-utca 10. szám alatt tudhatók meg.

A m. kir. államvasutak MENETRENDJE.

Érvényes 1909. május hó 1-től.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7 22 órákor
és délután 1 15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 3 10 és 6 51
órákor és délután 3 46 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2 07 és 7 51
órákor és délután 1 55 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6 45 órákor, dél-
után 12 57 és 4 23 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6 54 és délután
5 25 órákor.

Titelről Ujvidékre reggel 3 32 és délután
1 15 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel
7 10 délután 3 03 és 7 47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel
3., 8 18 és délután 2 35 órákor.

Szabadkáról Obecsére reggel 4 40 11 45
és délután 1 32 órákor.

Obecséről Szabadkára reggel 4 10 7 20 és
délután 1 10 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor.
10 25, délután 2 02, 6 55 (gyors) és 7 órákor

Zomborból Szabadkára reggel 5 05, 8 08
(gyors) 11 30, és délután 4 25 8 56 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4 33, 10 32, dél-
után 1 57 és 7 05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 5 51, 10 05 dél-
után 3 28 és 7 18 órákor.

Obecséről Ujvidékre reggel 4 20 9 45 és
délután 3 45 órákor.

Ujvidékről Obecsére reggel 4 00, 9 15 és
délután 4 56 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 10 (gyors)
7 45 és délután 1 55, 3 20 (gyors) 10 10 órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 4 50, 9 50
(gyors) 2 12, 6 37 (gyors) és 11 50 órákor e.

Halasról Bácsalmásra reggel 3 56, délután
12 27 és 6 22 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3 52, déli 12
és délután 8 44 órákor.

Bácsalmásról Regőcőre reggel 6 16 délután
3 30 és 8 25 órákor.

Regőcőről Bácsalmásra reggel 2 35, 9 40
és délután 6 45 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5 20, 10 30
(gy.) délután 1 22, 4 05 és 6 48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4 27, 7 55
(gyors) 10 42, d. u. 4 29 (gyors) 7 22 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6 15 és 9 44
órákor, délután 1 47, 6 53, 8 35, 11 05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3 05, 7 48 és
11 30, délután 3 10, 4 55, 6 34, 10 20 órákor.

6655/1909. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. járásbírószág, mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr.
Bruok Samu bajai ügyvéd által képviselt özv.
Lusztig Jakabné bajai lakos javára **Lakatos
Márton** (nős Drabina Katalinnal) györgypusztai
lakos ellen 22 korona 30 fillér eddigi és 16
korona 30 fillér ezuttal megállapított és a még
felmerülendő költségeknek, nemkülönben ugyis
mint csatlakozottnak 474 korona tőke, ennek
1908. évi szeptember 1-től 5%, kamatai és
184 korona 70 fillér költségből álló követelése
kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cikk 144.
és következő §§-ai, valamint az 1908. évi XL.
t. cikk 21. § a alapján s a szabadkai kir. tör-
vénysekhez tartozó a bajai kir. járásbírószág
területén levő, a györgypusztai 166. sz. betét-
ben A) I. 1 - 3. sorsz. 113., 114. és 115. hrsz.
vázrajzát szenvedett nevén álló 32. ö. i. sz.
ház, szántó és szőlőből álló ingatlanokra 1395.
korona kikiáltási árban ezennel elrendeli és
annak Nagybaracska községében 1909. évi
szeptember hó 23. napjának délelőtt 10
óráját kitűzi.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási
ár $\frac{2}{3}$ -án alul eladatni nem fognak.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénz-
ben vagy óvadékképes értékpapirokban a
kikiáltott kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat három egyenlő részletben
és pedig az 1-ső részletet 15, a 2-ikat 30
nap, a 3-ikat 45 nap alatt, mindig az árverés
napjától járó 5%, kamataival együtt, a bajai
m. kir. adóhivatal mint bírói letétpénztárnál,
az ide két példányban és kellő felzetekkel
benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le,

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik
be.

Baja, 1909. július 10.

Temmer,
kir. járásbíró.

A ki

legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot ^{járatni} _{őhajt,} fizesse elő

Az Újság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre „ K 28.—

Félévre „ „ „ 14.—

Negyed évre „ „ „ 7.—

Egy hónapra „ „ „ 2.40

Az újság terjedelme rendszeren
28—32—36 oldal. Vasárnap és
ünne- 60—100 oldal.
napokon

MEGRENDELÉSI CIM:

Az Újság kiadóhivatala

Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 54-ik szám.

Hirdetmény.

A volt özv. Spitzer Simonné és Tsa-féle téglagyár ismét üzembe van,
az összes

tégla, cserép
és
cementáruk
leszállított árak mellett
eladatnak.

ROPS

BIZTONSÁGI
GYORSFŐZŐ.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat.
Szeszfogyasztásban igen takarékos.

Kapható minden jobb vasru és háztartási cikkeket
árusító üzletben. — Ha valahol nem kapható, szives-
kedjék hozzánk fordulni.

— Képes prospektus ingyen és bérmentve. —

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

Budapest, V., Külső Váci-ut 74 8.

Helybeli elárúsító:

EISENBERG KÁROLY.

Baján

Belváros, Jókai Mór-utca 13-ik szám

alatti jökarban lévő

HÁZ

szabad kézből

E L A D Ó.

Tudakozódhatni ugyanott a tulajdonosnál

Özv. Wittmann Antalnénál.

20834/1909. kig. szám.

Hirdetmény.

Felhívtnak mindazon szőlőtulajdonosok,
akik kíméréssel és kismértékben való boreláru-
sítással foglalkoznak, hogy a borital kedvez-
mény élvezetése céljából az 1892. évi XV.
t. c. 3. §-án alapuló igényüket folyó évi szeptem-
ber hó 7-től 15-ig bezárólag, de legkésőbb
a szüret megkezdéséig a városi adóhivatalban,
dr. Moder Géza adóügyi tanácsnoknál, a város-
háza I. emelet 20. számú hivatalban reggel 8
órától déli 12 óráig jelentsék be, mert ezen
határidőn túl érkező bejelentéseik figyelembe
vétetni nem fognak.

Baja, 1909. szeptember hó 2-án.

Dr. Hegedüs Aladár,
kir. tanácsos, polgármester.

3000 arany double-óralánc
teljesen ingyen.

A mi ujonnan készített arany-double-
láncaink reklámja kedvéért és árjegy-
zékünk terjesztése érdekében, minden-
kinek

1 korona

postadíj és költség beküldése elle-
nében küldünk egy igen finom arany-
double-páncél láncot.

Utánvétellel 1 kor. 70 fillér.

SCHWARTZ S.

kiviteli áruháza

WIEN, Hormayergasse 5. 9.

Wolf Arnold

kádárüzlete

— SZEKSZÁRDON. —

Ajánlja elsőrendű

TÖLGYFAHORDÓIT

a legjobb kivitelben és
minden nagyságban.

Alapítottatott 1846-ban.

KÖNYV. ZENEMŰ. PAPIR. ÍRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésében

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek,
dizsművek, ifusági iratok, képes
könyvek, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek, térképek,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésessé állít elő
műveket, folyóiratokat, béli- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapirokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyvnyomdai
munkák a legolcsóbb
áron vétnak fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és díszes bekötésére,
továbbá

képketetek, (Passepartous)
íróaljazatok, stb.

előállítására van berendezve.